

23 TETOR 2014

PËRMBLEDHJE E SHKURTËR E ZHVILLIMEVE POLITIKE NGA ANA E ECMI KOSOVËS: KOMUNITETET PAKICË DËSHIROJNË TË SHOHIN FUNDIN E NGËRÇIT POLITIK

Si rezultat i ngërçit politik në lidhje me zgjedhjen e Kryetarit të Kuvendit, Kosova ka një qeveri në largim dhe shumë çështje dhe sfida mbeten të hapura. Një sërë çështjesh urgjente që kanë të bëjnë me komunitetet pakicë presin trajtim të plotë nga një qeveri e re. Agjenda e qeverisë së ardhshme në lidhje me komunitetet duhet të përfshijë, ndër të tjera, vazhdimin e dialogut me Serbinë, vazhdimin e punës për funksionalizimin e komunave në veri të lumit Ibër, procesin e themelimit të Asociacionit të Komunave Serbe, rregullimin e arsimit në gjuhën serbe në Kosovë, si dhe vazhdimin e punës në implementimin e Strategjisë për Integrimin e komuniteteve Rom, Ashkali, dhe Egjiptian.

Në mënyrë që të tejkalohet ngërçi, më 20 tetor të vitit 2014, përfaqësuesit e partive politike pakicë ia dërguan një petition Presidentes Jahjaga me anë të së cilës ata kërkuan që Presidentja të kërkojë sqarime shtesë nga ana e Gjykatës Kushtetuese në lidhje me nenin 127 të vendimit të Gjykatës Kushtetuese KO119-14, të datës 26 gusht 2014, në lidhje me procedurat për zgjedhjen e Kryetarit të Kuvendit të Kosovës. Letrën drejtuar Presidentes e kanë nënshkruar 17 nga 20 deputetë që përfaqësojnë komunitetet pakicë; Nenad Rašić, Slobodan Petrović dhe Emilja Redžepi nuk e kanë nënshkruar letrën. Më 21 tetor, Presidentja Jahjaga zyrtarisht iu përgjigj petitionit duke deklaruar se ajo nuk mund të mbështesë kërkesën e tyre për një ri-interpretim të nenit 127 të vendimit të Gjykatës Kushtetuese, sepse pozita e saj si Presidente kërkon neutralitet sa i përket çështjeve që i përkasin partive politike. Ajo gjithashtu shtoi se proces i mëtejshëm ligjor do ta vononte procesin e krijimit të institucioneve të Kosovës, si dhe se do të shkaktonte ndasi edhe më të thella mes partive dhe akterëve tjerë politikë. Ajo përsëriti se zgjidhja duhet të gjendet në kuadër të kornizës ligjore të Kushtetutës dhe vendimit të Gjykatës Kushtetuese. Përfaqësuesit e komuniteteve pakicë nuk ishin të kënaqur me këtë refuzim dhe me arsyetimet e dhëna nga Presidentja Jahjaga, dhe kanë sinjalizuar se ata mund të mbështesin një iniciativë nga ana e koalicionit VLAN (LDK, AAK, Nisma për Kosovën,

Vetëvendosje) që do të kërkonte sqarime dhe ri-interpretim të nenit 127 nga ana e Gjykatës Kushtetuese.

Vendimi i Gjykatës Kushtetuese KO119-14 përcakton se vetëm partia më e madhe politike në Kuvend ka të drejtën e nominimit të kandidatit për Kryetar të Kuvendit, dhe se ai/ajo do të duhej të zgjedhet me një shumicë votash. Partia më e madhe në Kuvend pas zgjedhjeve, PDK-ja, dominoi kandidatin e saj për Kryetar të Kuvendit dy here po dështoi t'i merrte votat e mjaftueshme nga shumica e deputetëve. Neni 127 i vendimit të Gjykatës Kushtetuese thotë se “Është e drejtë dhe detyrë e të gjithë deputetëve të Kuvendit që të gjejnë mënyrën për të zgjedhur Kryetarin dhe nënkryetarët të Kuvendit, në pajtim me dispozitat kushtetuese në lidhje me Rregulloren relevante të Kuvendit dhe të bëjnë Kuvendin funksional.”

Partitë politike që formojnë bllokun VLAN, dhe të cilat kanë shumicën në Kuvend, kanë kërkuar vazhdimisht debat në Kuvend për zgjedhjen e ngërçit. PDK-ja ka kërkuar zgjidhjen e krizës politike dhe formimin e qeverisë së re me anë të një marrëveshjeje mes partive politike.

Ekzistojnë interpretime të shumta të nenit 127 të vendimit të Gjykatës Kushtetuese KO119-14 dhe nuk duket se ekziston ndonjë konsensus për kuptimin e saktë të këtij neni. Refuzimi nga Presidentja Jahjaga që të kërkojë sqarime shtesë dhe ri-interpretim të nenit 127 nga Gjykata Kushtetuese nënkupton që deputetët e koalicionit VLAN do ta ndërmarrin një hap të tillë në ditët në vijim. Kjo procedurë—e ngjashme me atë të PDK-së më herët—kërkon nënshkrimet e tridhjetë (30) deputetëve, numër ky që VLAN do ta sigurojë pa ndonjë vështirësi. Natyra e saktë e pyetjes drejtuar Gjykatës Kushtetuese mbetet të shihet. Sidoqoftë, janë të zbehta gjasat që Gjykata Kushtetuese do ta rishqyrtojë vendimin e vet në këtë rast, kështu që i mbetet deputetëve që ta zgjidhin këtë ngërç politik duke u bazuar në Kushtetutën e Kosovës si dhe në pajtim me vendimet e Gjykatës Kushtetuese. Ndonjë zgjidhje e mundshme do të duhet të gjendet nga radhët e deputetëve, dhe mund të kërkojë ri-negocim të marrëveshjes mes partnerëve të koalicionit VLAN, po edhe me PDK-në.

EUROPEAN CENTRE FOR MINORITY ISSUES KOSOVO

Rreth ECMI Kosovo

ECMI Kosova është organizatë kryesore jo-qeveritare e angazhuar me qështjet e minoriteteve në Kosovë, që qëllim kryesor ka zhvillimin e institucioneve gjithpërfshirëse, përfaqësuese, dhe të ndieshme ndaj komuniteteve dhe që përkrahin një Kosovë multi etnike dhe stabile. ECMI Kosovo kontribuon për zhvillimin, forcimin dhe zbatimin e legjislacioneve relevante, përkrah institucionalizimin e organeve qeveritare që kanë të bëjnë me komunitetet, dhe përmirësimin e kapaciteteve të akterëve të shoqërisë civile dhe qeverisë për t'u ndërlidhur me njëri tjetrin në mënyrë konstruktive dhe të qëndrueshme